

VILLA

BYGGNATION
INREDNING
LIVSSTIL

NR 7 JULI 2026
PRIS 79 KR

NYTT

Outdoor
COOKING:
GRILL VS ELDFAT?

ODLA
EKOLOGISKT:
Proffstipsen!

Utflykter
I SVÉRIGE

Entrétag
SOM ALLA KAN
MONTERA

140 sidor
villaglädje

Så hittar du drömhuset
PÅ SKÖNA MALLIS

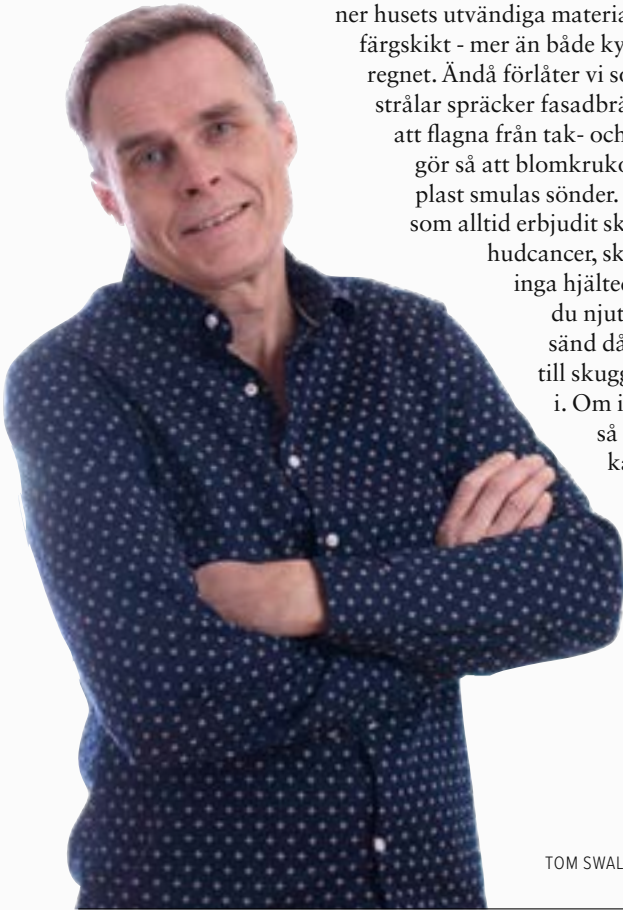
PRISERNA, PLATSERNA, MÄKLARNA, UNDVIK MISSTAGEN

BYGG ENERGISMART FÖR FRAMTIDEN ALLT OM HUNDENS MUNHYGIEN TRENDEN: SPORTA PÅ BAREN

NÄR SJÖNG DU SENAST OM SKUGGAN?

V i nordbor tvingas årligen vänta i nio månader på den förlösande sommaren, då vi och naturen pånyttföds som våra bästa jag. Men redan efter ett par dagar in i sommaren börjar vi motarbeta ljuset och värmen med parasoller, solglasögon, markiser, kepsar, persienner, aircondition och solskyddskrämer. Vi värdesätter alltså skuggan lika mycket men ändå är det bara solskenet vi sjunger och diktar om, eller idealiserar i bilder. Och mänskligheten har haft tusentals solgudar att blidka med böner och offer, men ytterst få gudar som vi gett i uppdrag att styra skuggan. I kulturen är skuggan och svalkan utmobbad, men i verkligheten betalar vi gärna extra för skugga under ett strandparasoll eller kaféets markis, och ännu mer is i glasen.

Även om det inte märks i sångerna och bildkonsten så är svenskarna faktiskt både sol- skuggdyrkande. Och tursamt nog får vi mest av båda på just våra breddgrader. Sverige har fler soltimmar på sommarkvällen än jordens alla tropiska platser, och vi får mer skugga på vintern än 99% av mänskligheten söder om oss. Vårt mantra är "lagom är bäst" men ändå lever vi under extrema motsatsförhållanden.

TOM SWALES, REDAKTÖR

Att även villaägare envisas med att kärleksbomba solljuset är kanske det märkligaste. Solen bryter ju ner husets utvändiga material och skyddande färgskikt - mer än både kylan, vinden och regnet. Ändå förlåter vi solen trots att dess strålar spräcker fasadbrädorna, får färgen att flagna från tak- och fönsterplåtar och gör så att blomkrukor och utemöbler av plast smulas sönder. Skuggan däremot, som alltid erbjuder skydd mot exempelvis hudcancer, skrålar vi minsann inga hjälte-dikter om. Så, när du njuter i hängmattan, sänd då en tacksam tanke till skuggan som du lagt dig i. Om inte av generositet, så kanske för god karma?

VILLA NYTT

OMSLAGSBILD
MALLORCA LIFE REAL ESTATE

REDAKTION & KONTAKT

ADRESS Skårs led 3, Göteborg
TELEFON 031-382 32 01
E-POST hej@villanytt.se
HEMSIDA www.villanytt.se
NÄSTA NUMMER 28 augusti 2026

VILLANYTT

VD & ANSVARIG UTGIVARE Joachim Blomdahl
GRAFISK FORM Quality Media i Sverige AB
REDAKTÖR Tom Swales
SKRIBENTER Tom Swales, Tobias Christoffersson, Eva Rydinger, Carola Linde, Rune Fossberg
DISTRIBUTION Tidsam AB Produktion

Upptäck Butiken på villanytt.se

Under år av reportage och intervjuer med tillverkare, experter och leverantörer så har vi byggt upp kunskaper som kunderna tryggt ska kunna lita på. I vår butik hittar du massor av produkter inom hem och trädgård.

Välkommen in!

Ställ om till ö-tid på Åland

Sakta ner och upplev mer i skärgården nära dig där tempot är lugnare, avstånden korta och små upplevelser gör stort intryck. Här njuter du av havsnära natur, öppna landskap och äkta skärgårdsliv. I din egen takt.

visitaland.com

8

*Vision om ett hållbart
och vackert hem i
harmoni med naturen*

14 SÅ HITTAR DU DRÖMVILLAN PÅ MALLORCA

Många svenskar drömmer om att köpa en villa i Spanien, och allt fler förverkligar visionen. Men hur går man till väga, vilka fallgropar finns och vad ska man tänka på i valet av fastighet och mäklare? Tom Wiksten, medgrundare av mäklarbyrån Mallorca Life Real Estate, bjuder på värdefulla expertråd med särskilt fokus på exklusiva och luxiga husdrömmar.

20 STILLHET HAR BLIVIT DEN NYA LYXEN

Allt fler längtar efter en naturnära semester, men utan att behöva göra avkall på komfort och bekvämlighet. Marie och David Naraine på Swedish Country Living berättar om ett växande intresse för naturnära boenden där fokus ligger på upplevelser och enkelhet.

28 DÄRFÖR STARTAR MÅNGA NYA VILLABYGGEN I ÅR

I år, 2026, förväntas 37 000 nya villa- och radhusbyggen sätta i gång. Villanytt frågar hustillverkaren Varberghus varför många vill ha ett nytt hus, i stället för att välja ett befintligt?

34 SÅ BYGGS FRAMTIDENS ENERGIEFFEKTIVA VILLOR

När allt fler villaägare vill minska sin energiförbrukning har intresset för energieffektiva hus ökat. Men ett hus som håller energikostnaderna nere handlar om betydligt mer än tjock isolering. Val av byggmetod, material och konstruktion spelar också en avgörande roll för både komfort och hållbarhet.

20

*Stillhet har blivit
den nya lyxen*

40 SPORTBAREN: SÅ NÄRA ARENAN DU KAN KOMMA

Sportbaren har blivit allas arena, inte minst under fotbolls-VM. Men det är inte bara sportfantaster som trivs på sportbarerna. Här finns ofta plats för arkadspel, bowling och andra aktiviteter. Marvin Mansour på O'Learys Tolv Stockholm i Johanneshov – Nordens största nöjesarena – berättar mer för Villanytts läsare.

69 VILLANYTT "BYGG & FIXA"-DEL

Värdefull kunskap och kloka råd för ett smartare villaliv.

70 SÅ FUNKAR FÄRDIGMONTERADE ENTRÉTA

Plannjas nya entréer kombinerar klassiskt hantverk med modern, effektiv produktion på fabriken i Vetlanda och levereras färdiga att montera. En lösning som sparar både tid och resurser för såväl händiga husägare som yrkesverksamma plåtslagare.

86 POOLDRÖMMEN BÖRJAR MED RÄTT PLANERING

102 SÅ FIXAR DU VIRKE MED EGET SÅGVERK

Är du en av alla dem som går och drömmer om ett eget sågverk? Även om inte, så ska du veta att det är fullt möjligt att fixa eget virke "till husbehov" direkt från stam, med ett mindre bandsågverk för hobbyanvändning och med dito hyvelmaskin. Cia Stenånger hos Burbage Maskin berättar mer.

86

*Planera poolen
på rätt sätt*

TORBJÖRN OCH LENAS HUSRESA

Att bygga och anpassa ett drömhäus från grunden är en resa fylld av beslut, kreativitet och samarbete. För Lena och Torbjörn började detta med en gemensam vision om ett hållbart och vackert hem i harmoni med naturen. Valet föll på husmodellen Haiku, från tillverkaren Honka, och här delar de med sig av hur deras levande hem växte fram på Värmdö.

Text: Tom Swales

Valet av tillverkaren Honka och modellen, Haiku, beskriver Lena med orden ”äktighet, hållbarhet och långt från tunna gipsväggar.” Med pulpettak och naturliga material passade huset perfekt på tomten, som en förlängning av skärgårdsnaturen. Torbjörn beskriver upplevelsen av att bygga sitt eget hem från grunden:

– En fantastisk känsla. Vi kunde påverka nästan varje steg i processen. Ny inspiration ständigt tillkom och ledde till nya val och lösningar.

Tillverkaren hjälpte dem att justera planritningen och att använda restmaterial på oväntade ytor, vilket de tyckte gav en lyxkänsla.

EKOLOGISKT FÖR VÄLMÅENDET

Kopplingen mellan hemmet och välbefinnandet är tydlig för paret. Lena förklarar:

– Att bygga med ekologiska, hållbara och nordiska material var en självklarhet både för oss och för tillverkaren.

Honka är kända för sin förädlade timmerhusteknik, där de kombinerar gammal tradition med modern teknik. Lena och Torbjörn beskriver det som en ära att föra traditionen med timmerhus vidare:

– Vårt hus är byggt utan plast, gips och silikon. Taket är isolerat med träfiber, vilket bidrar till ett bättre välmående. Bara naturliga material som förenar det gamla med det nya.

ETT HEM FÖR FAMILJ OCH FRAMTIDA GENERATIONER

Lena och Torbjörn flyttade in i november 2023, och nu är huset fyllt med liv. Det blev hemmet de drömde om med middagar, högtider och nya minnen tillsammans med familj och vänner. Med fem vuxna barn som bor både i och utanför Sverige har huset blivit en naturlig samlingsplats.

Deras gemensamma favoritrum är sovrummet, med de tunga stockarna som ramar in rummet och de stora fönstren som ger en fantastisk utblick mot naturen.

– Ljuset som strömmar in framhäver träväggarna på ett vackert sätt och skapar en harmonisk atmosfär, säger Lena.

"Att skapa vårt hem med Honka var berikande för oss, och det kändes tryggt hela vägen. Idag är vi stolta över vad vi har åstadkommit"

BERIKANDE UPPLEVELSE

Lena och Torbjörn summerar husresan:

– Att skapa vårt hem med Honka var berikande för oss, och det kändes tryggt hela vägen. Idag är vi stolta över vad vi har åstadkommit.

Våra hjärtan växer av kärlek till vårt hus. Vi ser fram emot en framtid fylld av liv och minnen i vårt drömhjem, hälsar de.

Discover the *wood life*

Timmerhus är lugnande som skogspromenader, visar forskningen.

Fytoncider i furu minskar stresshormoner, och vistelse i trähus sänker blodtrycket. Dessutom ger massivt trä en skönare ljudmiljö, genom att materialet absorberar ljud. Fler goda effekter på människors välmående har påvisats i många internationella studier. Läs mer på honka.com/se

#honkarakenne #honkafamily

Honka® är ett registrerat varumärke som tillhör Honkarakenne Oyj. Det sammanfattar vårt familjeföretags över 60-åriga expertis och kärlek till timmerbyggande: Vi har äran att förmedla skogens livskraft.

SÅ HITTAR DU DRÖM- VILLAN PÅ MALLORCA

Många svenskar drömmer om att köpa en villa i Spanien, och allt fler förverkligar visionen. Men hur går man till väga, vilka fallgropar finns och vad ska man tänka på i valet av fastighet och mäklare? Tom Wiksten, medgrundare av mäklarbyrån Mallorca Life Real Estate, bjuder på värdefulla expertråd med särskilt fokus på exklusiva och luxiga husdrömmar.

Text: Tom Swales

Tom Wiksten på byrån Mallorca Life Real Estate

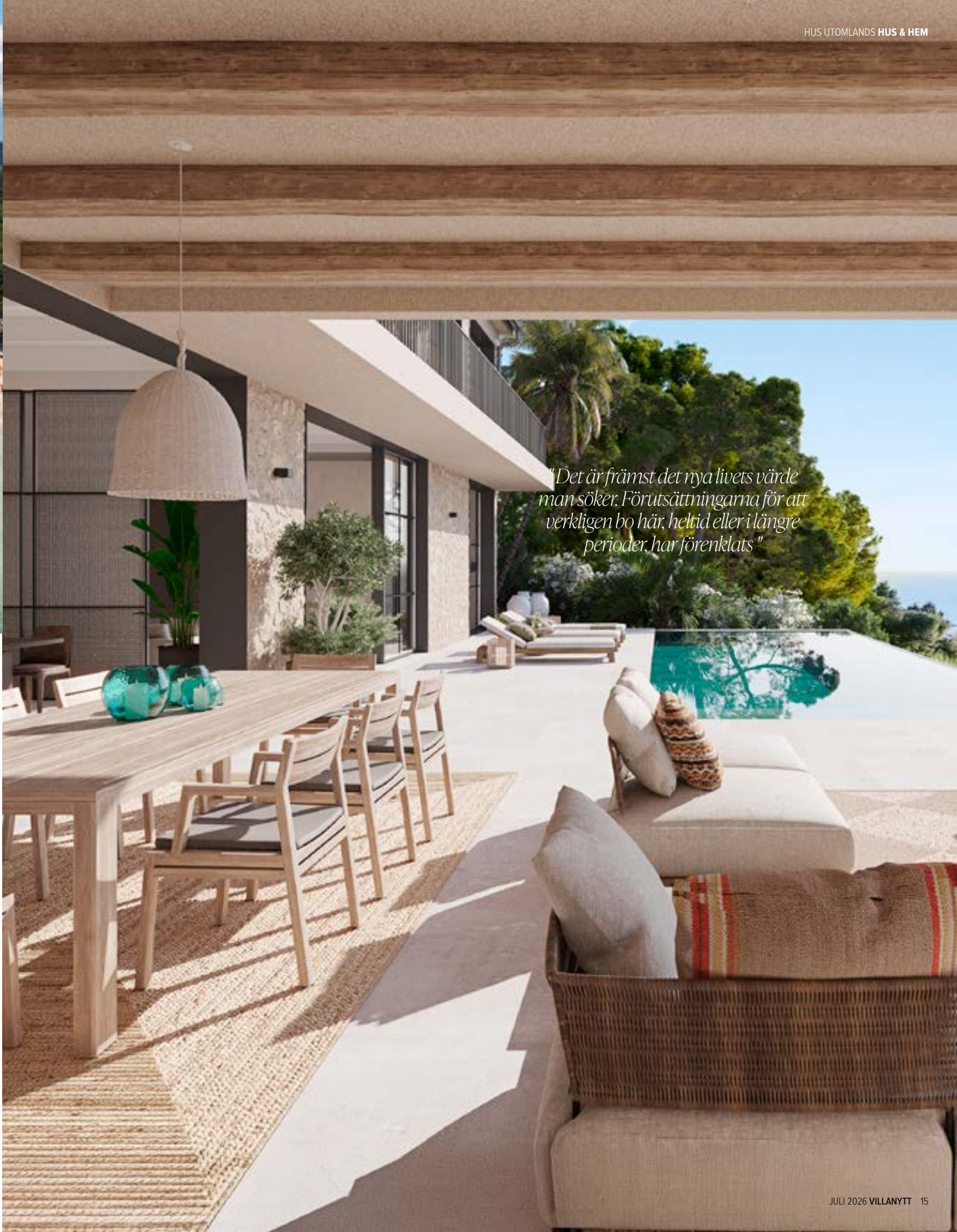
Teamet på Mallorca Life Real Estate upplever att nordbornas intresse för villor på Mallorca är fortsatt stort:

– Ja, värdeutvecklingen på ön har länge varit stabil och positiv, vilket är en trygghet för många köpare. Men vi märker att allt fler köper hus

på Mallorca för att bo permanent, vilket gör att en eventuell värdeökning kanske inte är det avgörande. Det är främst det nya livets värde man söker. Förutsättningarna för att verkligen bo här, heltid eller i längre perioder, har förenklats. Dels genom möjligheten att distansjobba, så att man slipper byta jobb med flytten. Och dels för att fler internationella skolor för barnen har öppnats. Dessutom har många köpare svenska vänner på Mallorca, som tidigare har flyttat ner, berättar Tom Wiksten.

Men hur väljer man ”rätt” mäklare i första steget, undrar Villanytt?

– Spansk lag kräver inte att mäklare är certifierade, utbildade eller medlemmar i en mäklarorganisation. Risken finns att du anlitar någon som inte kan fastigheter, juridik, säkra betalningsförfaranden, ansvar och plikter. Så mitt råd är att du väljer en byrå som är registrerad och godkänd för mäklarverksamhet på ögruppen Balearna, som Mallorca är en del av. På vår hemsida ser du hur dessa symboler ska se ut.

"Det är främst det nya livets värde man söker. Förutsättningarna för att verkligen bo här, heltid eller i längre perioder, har förenklats"

VÄLJ MÄKLARE EFTER INRIKTNING

Tom på byrån Mallorca Life Real Estate råder att man väljer en byrå som är specialiserad på det prissegment och geografiska område som du söker hus inom.

– Ja, exempelvis så arbetar vår byrå främst med villor på sydvästra delen av Mallorca, och vi är specialiserade på exklusiva premiumvillor. Via internationella nätverk kan vi erbjuda både öppna och off-market-objekt. Ett av de intressantare uppdragen just nu är att hitta en ny ägare till en av Mallorcas största vingårdar, med stor produktion och högt renommé.

Ön har en lockande dragningskraft, och Tom förklarar att det beror på många faktorer.

– Klimatet möjliggör många underbara utomhusaktiviteter under större delen av året. Sol, värme, bad och lättare klädsel gör också livet lättare, vilket blir så uppenbart i Sverige på sommaren. Men, det handlar också om trygghet. Generellt har Mallorca en låg nivå av våldsbrott och många av de områden där våra kunder köper bostäder upplevs som mycket trygga. Att det är en ö bidrar dessutom till att myndigheterna har god kontroll över in- och utresande.

SVENSK MÄKLARUTBILDNING UPPSKATTAS

För de som ska köpa en premiumvilla i ett annat land är förtroende den viktigaste faktorn vid valet av mäklare. Tom Wiksten:

– Att jag och min fru, som grundade Mallorca Life Real Estate, är mäklarutbildade i Sverige är en trygghet för skandinaver. Att personalen består av seniora rådgivare med lång bakgrund i branschen är också något som värdesätts högt.

SKAPA DITT DRÖMRUM

UTERUM, VÄXTHUS, ATTEFALLSHUS
OCH MYCKET MER

Skånska Byggvaror®

EN DEL AV BYGGMAX

BESTÄLL HEM
DIN KATALOG

Stillhet har blivit den nya lyxen

Allt fler längtar efter en naturnära semester, men utan att behöva göra avkall på komfort och bekvämlighet. Marie och David Naraine på Swedish Country Living berättar om ett växande intresse för naturnära boenden där fokus ligger på upplevelser och enkelhet.

Text: Carola Linde Bild: Jonas Ingman

"De flesta uppskattar att laga mat över öppen eld, baka pizza i uteköket eller äta frukost i orangeriet med utsikt över vattnet och odlingarna"

Bild: Agnes Malt

Fler och fler väljer semester långt från stadspuls och överfulla sandstränder. Samtidigt växer intresset för småskaliga boenden där upplevelsen står i fokus och enkelhet blivit en lyx.

- För många lockar inte vanliga hotell längre, man vill ha en upplevelse, säger Marie Naraine.

ARKITEKTRITADE STUGOR MITT I SKOGEN

Marie och maken David lämnade stadslivet i Göteborg för ett liv närmare naturen i Dalsland. Där driver de idag fårfarm och grönsaksodling och arbetar med att återskapa gamla hagmarker och kulturlandskap. Med tiden växte idén fram att låta fler ta del av miljön.

- Platsen är så unik att vi ville dela med oss av den, säger David.
- På Swedish Country Living finns idag ett småskaligt turistboende med arkitekturtrade stugor placerade mitt i naturen. Några ligger off-grid och saknar både el och rinnande vatten, men kombinerar enkelheten med hög komfort.
- Man sover i bekväma sängar och till varje stuga finns ett badrum där man kan ladda elektronik, berättar Marie.
- För många besökare är det just den kontrasten som lockar, att komma nära naturen och uppleva enkelheten, men utan att behöva ge upp bekvämligheten. En del besökare tar chansen att paddla kanot, vandra eller fiska. Den som vill kan följa med på fårflytt mellan hagmarkerna.
- Många som kommer hit är aktiva stadsmänniskor som vill kunna landa och slippa tänka på allt en stund, säger David.
- För andra är det inte friluftslivet som lockar, utan tid att bara vara.
- De flesta uppskattar att laga mat över öppen eld, baka pizza i uteköket eller äta frukost i orangeriet med utsikt över vattnet och odlingarna. Många kommer för att fira bröllop, smekmånad eller bara göra något annorlunda tillsammans.

Bild: Therese Elgqu

INTERNATIONELLA TURISTER SÖKER DET GENUINA

En tydlig trend som Marie och David ser är att internationella besökare i allt större utsträckning söker sig till svenska naturupplevelser. De berättar att till Swedish Country Living kommer fler gäster från Frankrike än från Göteborg, trots att staden bara ligger en timme bort.

– De internationella besökarna lockas av det genuina, svenska och naturnära. För många är vår svenska skog något exotiskt, säger Marie.

Men allt fler svenskar har också fått upp ögonen för att uppleva stillheten i naturen.

"Idag bor många människor så att de aldrig ser en riktig stjärnhimmel eller hör tystnaden. Här kan man ta sig tid att stanna upp, sitta vid vattnet, titta på solnedgången och lyssna på fåglarna"

– Idag bor många människor så att de aldrig ser en riktig stjärnhimmel eller hör tystnaden. Här kan man ta sig tid att stanna upp, sitta vid vattnet, titta på solnedgången och lyssna på fåglarna, säger David.

Han konstaterar att för allt fler har stillheten och tystnaden blivit en form av vardagslyx. Något som människor aktivt söker och är beredda att resa långt för att hitta.

ALLT LJUS PÅ DITT PROJEKT

Låt ditt projekt börja i rätt ljus. Våra erfarna ljusdesigners hjälper dig hela vägen – från idé och produktval till ljusberäkningar och genomtänkt ljusdesign.

Skicka in ditt projekt till oss helt kostnadsfritt och upptäck hur rätt ljus kan göra skillnad.

Därför startar många nya villabyggen i år

I år, 2026, förväntas 37 000 nya villa- och radhusbyggen sätta i gång. Villanytt frågar hustillverkaren Varberghus varför många vill ha ett nytt hus, i stället för att välja ett befintligt?

Text: Tom Swales Bild: Varbergshus

"Jämfört med prefabricerade hus så ger lösvirkesmetoden större och friare möjlighet för beställaren att välja utformningen. Det blir ju mer unika hus. Folk behöver inte betala extra för att vi ritar om planritningen efter önskemål"

Varbergshus expert lyfter flera fördelar som får hushåll att beställa nybyggt:

- I ett nytt hus påverkas du mindre av elprisets svängningar, samtidigt som nya hus kostar mindre att driva och underhålla. Solceller och batteri gör också elkostnaderna extremt låga.

Vid nybyggnation har villaköpare dessutom chans att få ”grönt bolån”, som är billigare .

Även lagfarten blir lägre vid nybyggnation, genom att man bara betalar 1,5 procents lagfartskostnad på endast tomtpriset, i stället för att betala lagfart på hela fastigheten som vid ett begagnatköp. Dessutom slipper man fastighetsavgift i 15 år.

LÖSVIRKESBYGGEN POPPIS PÅ VÄSTKUSTEN

I Halland och angränsande landskap är det fler husköpare som beställer lösvirkesbyggda hus, än i övriga landet. Det beror dels på starka hustraditioner i landsdelen, men teamet på Varbergshus har fler förklaringar:

- Jämfört med prefabricerade hus så ger lösvirkesmetoden större och friare möjlighet för beställaren att välja utformningen. Det blir ju mer unika hus. Folk behöver inte betala extra för att vi ritar om planritningen efter önskemål. Man kan ju utgå från våra Idéhus men ändå få det skräddarsytt och vidareutvecklat efter drömmar, behov och tomtförutsättningar.

NU LAGAS MATEN OUTDOOR – ÅRET RUNT

Svenskarna har fått nya vanor. Nu lagas maten utomhus – gärna året om. Till buds finns en lång rad varianter av grillar, eldfat och till och med bålpanna. Villanytt kontaktade Nicklas Kloo på outdoor-företaget Espegard brinner för att folk ska vara mer ut och laga mat i det fria.

Text: Eva Rydinger

B rinner du för att laga mat över öppen eld? Du är inte ensam. Pandemin lockade ut oss i skog och mark och vi upptäckte natur och vildmark igen. Och Nicklas Kloo på Espegard brinner för att folk ska vara mer ut och laga mat i det fria.

– Det är definitivt en trend med matlagning utomhus. Campare och vandrare har alltid lagat sin mat utomhus, men detta är en annan grej.

Nicklas menar att det finns två kategorier som lagar mat utomhus. De som vill komma ut i naturen och grilla en toast, lite korv eller våfflor, över öppen eld.

– Sedan finns de andra som lagar veckans middagar i ett rejält utekök i trädgården. Jag gör det själv, det är en härlig känsla. Det är väl lite vikingamänniskan i en också, att vakta en eld, skrattar Nicklas.

BÅLGRILLEN – ENKEL ATT TA MED

Så vad ska man välja för eldstad för matlagning utomhus? Nicklas menar att det beror på var den ska användas. För den som vill ta med sig eldstaden till en plats vid sjön eller stugan rekommenderar han en bålgrill.

Med bålgrillen kan man elda både med kol och ved. En bålgrill är robustare än en vanlig kolgrill och står stadigt på tre ben. Själva eldgrytan är emaljerad. På grillar i lackerat stål spricker ofta lackfärgen och trillar av och börjar då rosta.

– Ska du myselda behöver du bara ved, själva grillen och kanske ett gnistgaller. Men ska du laga mat kan det vara bra med ett vindskydd och ett sidobord som blir en bra avställningsyta. Jag brukar börja med lite kol och sedan lägger jag på lite vedpinnar. Gärna av björk, ek, bok eller al. På så sätt får man den lite rökiga smaken, något helt annat än smaken från kol och framförallt gas, berättar Nicklas.

BÅLPANNA FÖR STÖRRE PROJEKT

Den som vill ta outdoor-matlagningen till en högre nivå rekommenderas att titta på en bålpanna. Den har en iögonfallande, unik design och det finns många tillbehör för matlagning om man så vill. Den är också lite större i storleken, kan vara lite tung att plocka ihop, men man kan absolut ta med den i bilen om den ska med till sommarstugan till exempel. Med en bålpanna kan man hålla kaffet varmt i en kaffepanna som hängs i en kätting, ovanför grillen.

– Många väljer att ha den permanent på terrassen, där den kan användas både för matlagning och för mysfaktorn. Men man kan ha den stående på gräsmattan också. Jag har en stuga i Småland. Där har jag bålpannor både vid huset och ute i skogen för att kunna grilla på en viltbit när som helst.

Bålpannan står ute hela året men jag har ett överdragsskydd mot löv, damm och regn, så att den håller sig fräsch.

Nicklas fortsätter:

– För den som vill ha en bålpanna och vill minimera röken – om man kanske bor i ett radhusområde – titta gärna på en bålpanna eller eldtunna med rentbrännande effekt. En modul inne i eldgrytan gör att förbränningen är mer effektiv och du slipper rökluft i hår och kläder.

ELDFAT – FÖR SKÖNA KVÄLLAR

Eldfat är ett annat alternativ som börjar synas i trädgårdarna. Att samlas kring elden en sommarkväll skapar minnen att ta med sig in i hösten.

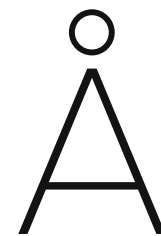
– Ja, de står lite överallt. Fördelen med eldfat är att de är låga, och det blir enkelt att få upp värmen i kroppen. Men även en bålpanna kan du få ner lågt mot marken och njuta av, avslutar Nicklas Kloo.

LÄR DIG ODLA EKOLOGISKA GRÖNSAKER

Upplever du också att resultatet av dina odlingsmödor inte alls motsvarar det du förväntade dig? Att lyckas med ekologiskt odlade grönsaker och få rikliga skördar är en fråga om kunskap. Och den kunskapen har tusentals trädgårdsägare fått via Åke "Jordgubben" Wikströms kurser, webinarier och odlingstips.

Text: Tom Swales

Åke är en nestor inom ekologisk odling, och kanske främst känd via sina gratis webinarier om ekologisk odling. Och med sina 82 år har han odlat i 53 år, hållit kurser i 47 år och brinner för att lära fler lyckas med ekologisk odling. En enkel, populär och gratis ingång för alla är att delta i webinariet.

– Det är bara att anmäla sig på hemsidan jordgubben.life och få massor av tips samt grundläggande förståelse och inspiration.

Ett hett tips till alla som kämpar mot sniglar som förstör grödorna är att spana in Åkes snigelstaket, som han beskriver i det kostnadsfria webinariet.

– Jag hade själv ett elände förut med mängder av sniglar. Men efter att jag gjorde det här snigelstaketet så hittade jag endast två sniglar under ett helt år i mina 108 pallkragar! Så visst fungerar det, och en sådan lösning kan även du skapa själv i din trädgård.

BYGG UPP EN LEVANDE JORD

Genom de lärarika onlinekurserna och dialogen på Facebook så får Åke "Jordgubben" Wikström en god insikt i vad som ofta leder till misslyckanden ute i landets hemmaodlingar. Han understryker bland annat värdet av att "mata" jorden, så att den byggs upp och blir rik och levande.

"Det är bara att anmäla sig på hemsidan jordgubben.life och få massor av tips samt grundläggande förståelse och inspiration"

– Med mycket organiskt material ger man mat till maskar och mikrolivet, som i sin tur ger näring till plantorna. Jorden blir rik och levande. Med konstgödsel däremot, matar man däremot plantorna direkt och jorden utarmas i stället. Många har dessutom missat möjligheterna med så kallad serieodling, alltså att odla flera olika grödor efter varandra på samma växtplats under en och samma säsong. Det är mycket platseffektivt, produktivt och enkelt när man har kunskap om vilka grödor som kan ta över efter varandra och hur jorden ska underhållas.

Åke slår även ett slag för att odla mikrogrönt på exempelvis en bricka som täcks med jord.

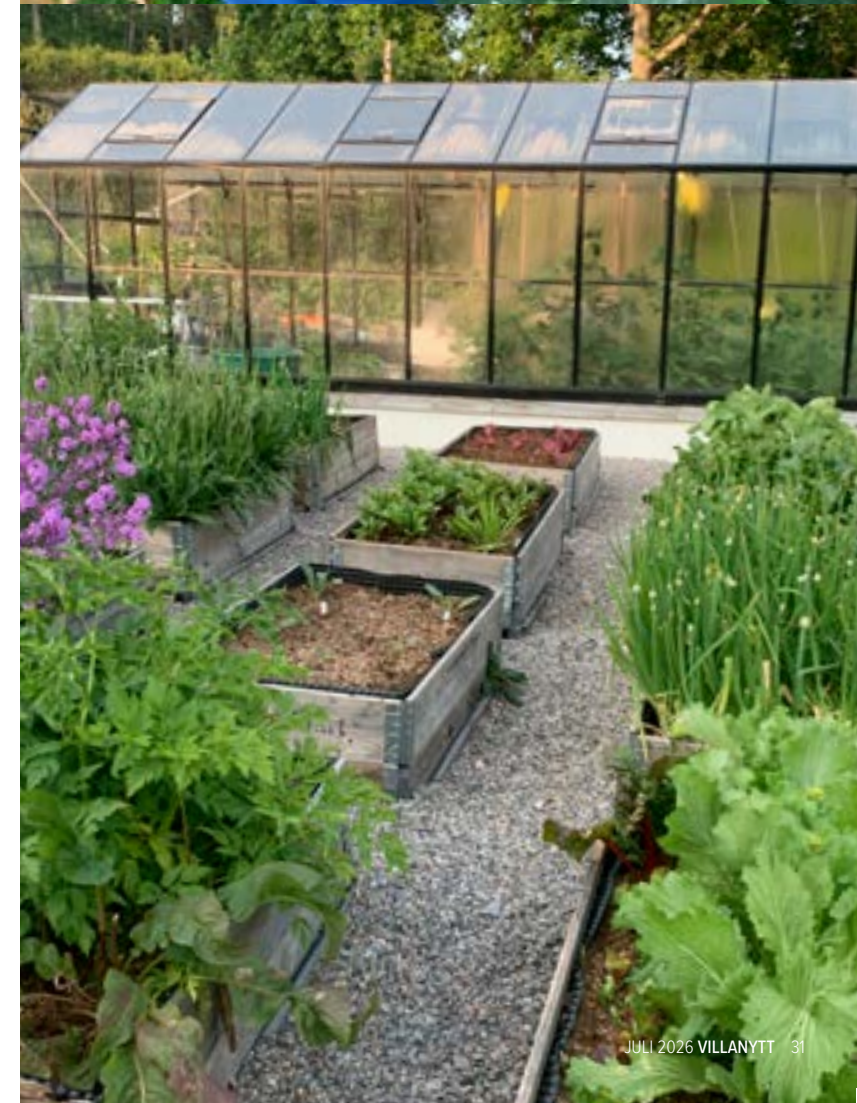
– Strö ut frön för exempelvis broccoli, tryck ned dom och vattna. Efter knappt två veckor kan du skörda goda och närings- och vitaminrika broccolikott till salladen eller som smörgåspålägg.

GIFTFRITT, NÄRINGSRIKT OCH GOTT

Åke understryker att ekologiskt odlad mat är hälsosammare, giftfri och mer näringsrik än mat odlad med konstgödsel och gifter.

– Det säger sig självt att vi inte kan få en rik och levande jord, om vi samtidigt sprider olika former av bekämpningsmedel.

Och i den lilla trädgården har vi alla möjligheter att skapa en fantastisk kompost av ogrärens, löv, matavfall, gräsklipp och annat som sedan kan berika vår jord.

I HJÄRTAT AV SKÄRGÅRDEN

Grinda är en av de mest älskade och välbesökta öarna i Stockholms skärgård, och även en av de mest tillgängliga. Härliga bad och vacker natur är alltid nära, aktiviteter och ett brett utbud av mat och boenden inom räckhåll – allt i hjärtat av skärgården.

Text: Tobias Christoffersson

"Många besökare kommer hit över dagen för att byta miljö en stund, slippa stadsbruset, bada och relaxa. Hela ön är ett naturreservat där du kan röra dig fritt, hitta din egen badvik, vandra på någon av lederna, picknicka, kajaka eller kanota med mera"

Det är 120 år sedan i år, som Henrik Santesson, för övrigt Nobelstiftelsens förste direktör, lät uppföra en praktfull jugendvilla på ön Grinda, belägen strax norr om Värmdö i Stockholms mellanskärgård. Bygget markerade ett skifte för Grinda, från att ha varit en ö främst för jordbruk till en plats för rekreation och friluftsliv. Och på den vägen är det: Direktörens sommarnöje blev småningom barnkollo i kommunens regi, kompletterad med stugby och tältplats, och är idag Grinda Wårdshus.

– När vi skriver 2026 är Grinda en komplett resort med hotell intill vårdshuset, stugby och camping samt en sea lodge nära havet på södra delen av ön. Jämte villans 120-årsjubileum firar jag och min familj att vi har arbetat med att utveckla verksamheten här i 30 års tid. Hela tiden med hjärtat först och känslan för den genuina skärgårdsmiljön i fokus, säger Jan Pfister, som driver besöksnäringen på Grinda.

HELA ÖN NATURRESERVAT

Grinda ligger ganska så mitt i Stockholms skärgård, en timme med skärgårdsbåt från Strömkajen i centrala Stockholm och tio minuter från Värmdö. Med två båtbroar för linjetrafiken är det lätt att ta sig hit och lätt att resa vidare ut i ytterskär-gården mot exempelvis Sandhamn och Möja.

GOLFRESOR UTÖVER DET VANLIGA

– Många besökare kommer hit över dagen för att byta miljö en stund, slippa stadsbruset, bada och relaxa. Hela ön är ett naturreservat där du kan röra dig fritt, hitta din egen badvik, vandra på någon av lederna, picknicken, kajaka eller kanota med mera. Den riktiga Grinda-upplevelsen får du ändå när du stannar över, en natt eller flera. Då hinner du landa. Att vakna upp här ute på ön, äta en god frukost, se vad dan har att bjuda på och bara njuta.

"Den riktiga Grinda-upplevelsen får du ändå när du stannar över, en natt eller flera. Då hinner du landa. Att vakna upp här ute på ön, äta en god frukost, se vad dan har att bjuda på och bara njuta "

MAT PÅ MÅNGA SÄTT

Jämte de olika boendena som finns på ön har Grinda en gästhamn för dig med egen båt. Vad gäller mat finns ett brett utbud av möjligheter.

- Vårdshuset serverar klassisk à la carte med skärgårdstouch, restaurangen Framfickan nere vid gästhamnen lite enklare meny med fokus på havets läckerheter och pizza, och vid vår sea lodge serveras dagens lunch från muurikkan och grillbuffé på kvällen. Därtill finns bageri, café och lanthandel på ön för utflyktsmat och självhushållning.

WIEN
2-9 september
SYDAFRIKA
4-22 november
NYA ZEELAND
17 januari 2027
PORTUGAL
12-19 april

EN KONSTUTFLYKT FÖR HELA FAMILJEN

Att hitta sommaraktiviteter som passar både barn, tonåringar och vuxna kan vara en utmaning. Ett utflyktstips är Wanås Konst i Skåne där konst, natur och historia möts i en miljö som lockar människor i alla åldrar. Debora Voges berättar hur parken blivit ett uppskattat utflyktsmål för hela familjen.

Text: Carola Linde Bild: Robert Damisch

Atang Tshikare, Puruma, 2025. Bild: Robert Damisch

Wanås Konst Shop. Bild: Robert Damisch

Isabella Rossellini. Ta dig en titt. 2026.
Bild: Robert Damisch

ntresset för aktiviteter över generationsgränserna har ökat och allt fler söker upplevelser där barn och vuxna kan upptäcka saker tillsammans. På Wanås Konst kan besökarna kombinera skogspromenader med samtidskonst och kreativa aktiviteter.

– Wanås Konst är en skulpturpark mitt i ett naturreservat intill Wanås slott. Här samsas konst, historia och natur på samma plats, berättar Debora Voges.

KONST SOM UPPLEVS MED HELA KROPPEN

Med nära 80 permanenta konstverk utspridda i naturen, workshops och café är Wanås långt ifrån en traditionell konsthall.

– Många tror att man måste vara konstintresserad för att komma hit, men så är det verkligen inte. Det räcker att man är nyfiken eller tycker om att vara ute i naturen, säger Debora.

Längs stigarna möter besökarna skulpturer och installationer som ofta är interaktiva och skapade för att upplevas med hela kroppen. På vissa verk får man gå in, klättra eller själv delta i upplevelsen. Alla skapar sin egen konstupplevelse oberoende av ålder och kulturvana.

– Det finns något väldigt fint i att olika generationer kan uppleva platsen tillsammans. Alla hittar något de tycker om, säger Debora.

Besökarna kan följa kartor med olika rundor, eller bara gå vilse bland träden och låta konsten dyka upp oväntat längs vägen. I parken visas verk av några av världens mest välkända samtidskonstnärer.

– Här finns konst av hög internationell kvalitet, berättar Debora.

Många verk är skapade specifikt för platsen. De samspelar med naturen, historien och besökarna själva, vilket gör att miljön blir en viktig del av konstupplevelsen.

"Wanås Konst är en skulpturpark mitt i ett naturreservat intill Wanås slott. Här samsas konst, historia och natur på samma plats"

EN PLATS ATT ÅTERVÄNDA TILL

Även den som varit på Wanås tidigare kan få en ny upplevelse vid nästa besök eftersom parken ständigt förändras. Varje år tillkommer

nya projekt och utställningar. Nytt för i år är den argentinska konstnärssduon Chiachio & Giannones färgstarka textila utställning Fortune & Abundance, Carla Zaccagninis nya paviljongverk Like a Sugar Lump in a Teacup samt filminstallationen Take a Good Look av Isabella Rossellini, där besökarna genom små titthål får ta del av humoristiska filmer om insekters och djurs kärleksliv.

– Många av våra besökare återkommer år efter år för att uppleva de nya verken, säger Debora.

För den som vill stanna länge finns café, lunchservering och butik med design, hantverk och lokalproducerade delikatesser. Under sommaren arrangeras även workshops och drop in-verkstäder där besökarna själva kan delta kreativt.

– Många spenderar hela dagen här. Det finns plats att sprida ut sig på och man behöver inte hinna med allt under ett besök. Det är omöjligt att se allt på en gång, säger Debora.

WANÅS KONST

Atang Tshikare, Puruma, 2025. Foto: Robert Damisch

Chiachio & Giannone – Fortune and Abundance

9 May - 1 Nov

Carla Zaccagnini – Like a Sugar Lump in a Teacup

9 May - 1 Nov

Always at Wanås – Collection

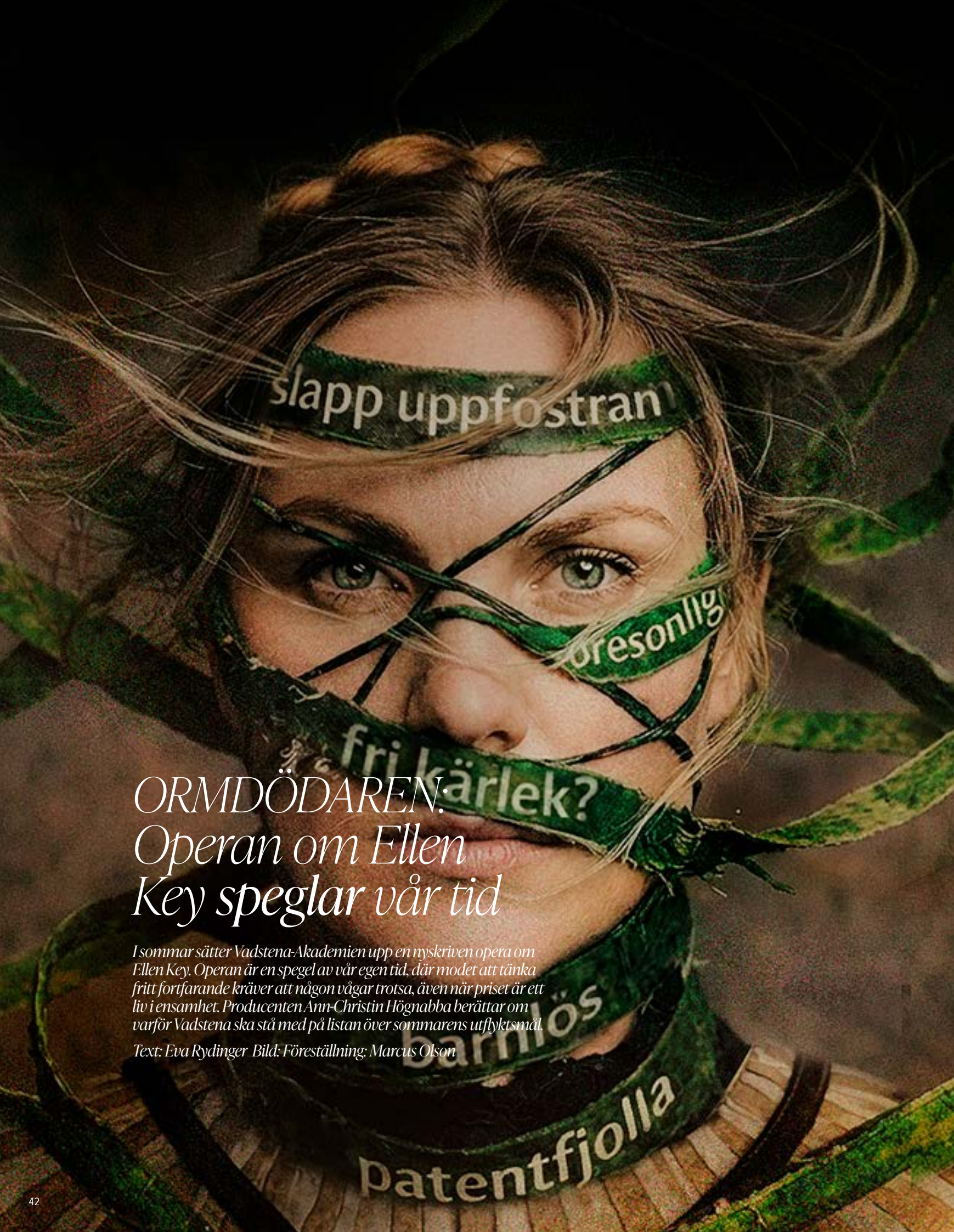
28 March - 1 Nov

Isabella Rossellini – Take a Good Look

9 May - 1 Nov

Tue Greenfort – Collection Highlight

28 March - 1 Nov

ORMDÖDAREN: Operan om Ellen Key speglar vår tid

I sommar sätter Vadstena-Akademien upp en nyskriven opera om Ellen Key. Operan är en spegel av vår egen tid, där modet att tänka fritt fortfarande kräver att någon vågar trotsa, även när priset är ett liv i ensamhet. Producenten Ann-Christin Högnabba berättar om varför Vadstena ska stå med på listan över sommarens utflyktsmål.

Text: Eva Rydinger Bild: Föreställning: Marcus Olson

år är det hundra år sedan som författaren och kvinnorrättskämpen Ellen Key dog. Detta jubileumsår ägnar därför Vadstena-Akademien åt att sätta upp nyskrivna operan Ellen Key – Ormdödaren.
– Operan får man uppleva i historisk miljö i Bröllopssalen, här på Vadstena slott. Men hela Vadstena är en kulturupplevelse och det händer mycket här på sommaren. Inte minst kan man besöka Ellen Keys vackra hem Strand som är beläget mitt emellan Vadstena och Ödeshög, berättar Ann-Christin Högnabba.

BUDSKAP: MED MOD KOMMER ETT PRIS ATT BETALA

Ellen Key – Ormdödaren är ett modernt drömspel som tar upp frågor lika viktiga idag som för hundra år sedan. I operan möter vi en Ellen Key som måste slåss mot etablissemangen i Sverige. Ormdödaren sätter fingret på vad det kostar att stå upp för sina åsikter. Hur vågar man och vilket pris är man beredd att betala för modet att våga trotsa?
– Vadstena-Akademien har som tradition att presentera nyskriven operakunst eller plocka fram bortglömda historiska verk. Vi gör verk som man inte gör någon annanstans och detta jubileumsår vill vi förmedla ett kulturarv med Ellen Keys liv och gärning. Ellen Keys verk Barnets Århundrade och Vadstena klosterområde är med i Sveriges kulturkanon.

"Operan får man uppleva i historisk miljö i Bröllopssalen, här på Vadstena slott. Men hela Vadstena är en kulturupplevelse och det händer mycket här på sommaren"

ELLEN KEY – FEMINIST OCH OMSTRIDD REBELL

Ellen Key var en omstridd och omdebatterad person och man blir inte poet i sitt eget land. Svenska Akademien sågade henne och hon mötte stort motstånd för sina idéer. Bara med sin livsstil och för sina åsikter var hon obekväm för många. Däremot fick hon uppskattning utomlands och det var där som hennes böcker såldes och kunde finansiera det välkända huset på Strand. Men många av hennes viktiga vänskapsrelationer höll inte och hon förblev ensam.
– Ellen Key är en väldigt spännande person att aktualisera och lyfta fram och det finns ett stort förhandsintresse för operan. Hon hade åsikter om det mesta och hennes tankar om kvinnors och barns rättigheter är aktuella fortfarande idag. Men Ellen Key fick själv inte se frukten av sitt arbete. Hon var före sin tid och det är först idag som hennes tankar har kunnat gro.

FÖRDJUPAD KUNSKAP OM ELLEN KEY

För att fördjupa sin kunskap om Ellen Keys liv och samtid kan man som besökare grota ner sig ytterligare i hennes tankar och idéer genom föreläsningar och panelsamtal. Vilken påverkan har hon haft och vilka strömningar lever kvar idag? Vadstena-Akademien bjuder in till temadagar med eminenta föreläsare: författaren och professor i historia Dick Harrison samt författaren och litteraturprofessor Ebba Witt-Brattström.
– Med djupgående kunskap om denna tidsperiod kan de ge en större bild av hennes liv. Föreläsningen är på en föreställningsfri dag och panelsamtalet kommer hållas den 29 juli som är en föreställningsdag. Det går alltså att få ett helt paket med Ellen Key! avslutar Ann-Christin.

Författaren och litteraturprofessor Ebba Witt-Brattström.
Bild: Marie Klingspor

Vadstena slott. Bild: Eleonor Hjorth

Författaren och professor i historia Dick Harrison.
Bild: Katarina Harrison Lindbergh

En meningsfull framtid börjar här.

STUDERA EKONOMI PÅ SVENSKA I FINLAND

På Svenska handelshögskolan (Hanken) kan man studera ekonomi på svenska samtidigt som utbildningen är internationell och uppskattad både i Norden och världen.

En utbildning från Hanken ger hållbara synsätt, de redskap som behövs i en föränderlig värld och breda nätverk. Till oss kan man ansöka med svenskt gymnasiebetyg eller med Högskoleprovet, oavsett om man vill studera i Helsingfors eller Vasa!

Läs mer om ansökan till Hanken

VÄRDEFULL KUNSKAP OCH KLOKA RÅD FÖR ETT SMARTARE VILLALIV

BYGGG & FIXA

Byggnation, trädgård och renovering

Färdigmonterade
entrétak enkla att
sätta på plats

SÅ GER DU
BOSTÄDER *KÄRLEK*
MED STENKOMPOSIT

Pooldrömmen
börjar med rätt
planering

Installera ett *entrétak* – slipp montagekostnad

Ett entrétak kan inte bara skydda dig och dina gäster. Det skyddar framför allt själva dörren från snö, väta och solens nedbrytande strålning. Men att själv bygga ett snyggt och stabilt tak med integrerad belysning och vädertåliga material kan vara en kamp. Därför lanserar nu Plannja fabriksfärdiga entrétak som husägare själva kan installera – och dessa tittar Villanytt här närmare på.

TEXT REDAKTIONEN

Tanken är att de kompletta entrétaken ska kunna spara både tid och resurser för såväl händiga husägare som anlitade hantverksproffs. Och Villanytt bedömer att Plannja lyckats få in både kvalitet och estetik i takpaketen, som byggs på fabriken i Vetlanda. Men alla husägare har ju olika smak och behov, liksom alla hus har olika stilar? Det har man löst genom att erbjuda uppemot fyrtio olika modeller och storlekar. Från det nätta standardmåttet 1 400 cm brett gånger 610 cm djupt, upp till det mer än väl tilltagna 2 600 brett gånger 1160 djupt. Med ”djup” menar vi här hur långt entrétaket skjuter ut från huset. Det är också möjligt med specialbeställningar av unika mått, vilket redaktionen ger Plannja en eloge för.

FÄRGER, SPOTLIGHTS, STOLPAR, STUPRÖR

Villanytt noterar att det finns flera tillval och möjligheter, som exempelvis förmonterade spotlights och stödstolpar med inbyggda stuprör. Dessutom finns taken i många olika färger, och man kan även beställa olika kulör på ovan- och undersidan av taket.

För en händig husägare finns härmed möjligheten att själv välja utformningen på entrétaket, installera det själv, slippa anlita proffs och undkomma monteringskostnaden. Men även om man väljer att anlita plåtslagare eller snickare så blir det enklare och tidsbesparande med de färdiga entrétaken. Din anlitade hantverkare behöver inte rita, konstruera, designa och inhandla en mängd olika material för ett specialbyggt skydd över entrén.

Takplåten på de mattsvarta taken är Plannja Infinity. Det görs av återvunnet stål och fossilfri samt innehåller färgbeläggningen rapsolja och andra förnybara råmaterial.

"För en händig husägare finns härmed möjligheten att själv välja utformningen på entrétaket, installera det själv, slippa anlita proffs och undkomma monteringskostnaden"

Drömdäck: DÄRFÖR SKA DU VÄLJA DOLT MONTAGE

Dold eller synlig trallskruv när drömdäcket ska byggas fram?
Villanytt vände sig till expertisen på Heco där Peter Winsth gärna
delar med sig av sina tankar och tips för den som står i valet och kvalet.

TEXT EVA RYDINGER

Nu är sommaren och trallsäsongen här och det är dags för att tag i trädäcket du länge drömt om. Kanske har tankarna snurrat kring vilken typ av montering som är bäst. Dold eller synlig trallskruv? Det vanligaste är att skruva trallen uppifrån, men det har blivit allt vanligare att jobba med dolt montage där skruven inte syns när altanen står färdig.

Peter Winsth berättar att fördelarna är många med dolt montage. En fördel är rent estetisk, man ser helt enkelt inte skruvskallarna och ytan blir som ett riktigt trägolv. Den plana ytan gör det dessutom möjligt att slipa trallen vid behov.

– Vi ser att fler och fler gör-det-självare väljer dolt montage. Helt enkelt för att det är snyggare och idag lätt att lägga med rätt verktyg. Det finns egentligen inga nackdelar mer än att det kan ta något längre tid.

ENKLARE MED DECKING TOOL

Peter tipsar om att använda sig av de hjälpmedel som finns för att förenkla och lyckas med dolt montage. Hecos trallkit med Decking Tool, bits och skruvar är ett uppskattat skit som bidrar till att fler och fler får upp ögonen för att dölja skruvarna. Verktöget gör det möjligt för skruven att skruvas in från sidan i en 45-gradig vinkel.

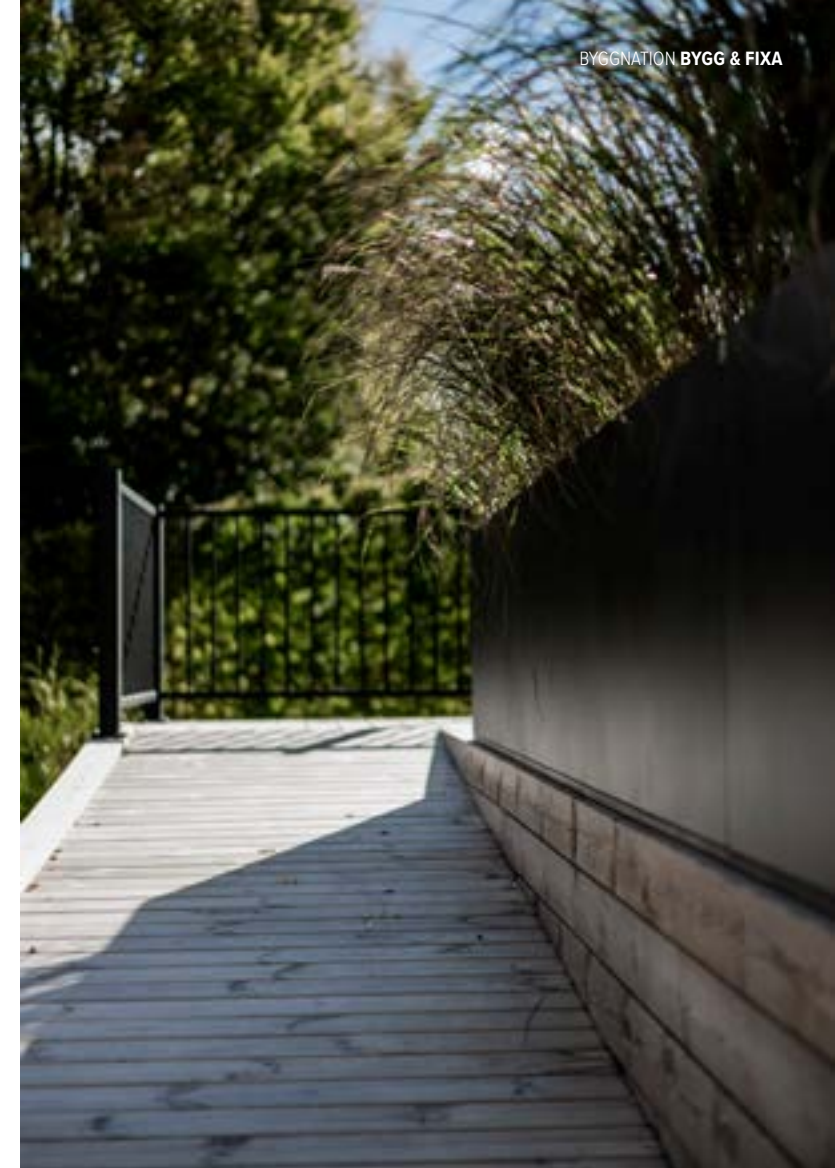
– Med ett verktyg som Hecos Decking Tool är det smidigt att lägga trallen själv. Trallbräder kan ha allt från 90–150 mm bredd och verktöget är lätt att justera efter bredden. Verktöget reglerar också avståndet mellan bräderna på ca 2 mm, vilket är ett lagom avstånd, för att kompensera för träets naturliga rörelser. För lite större trädäck rekommenderar jag att använda flera verktyg, det går fortare. Det blir väldigt fint och jag har gjort det själv, berättar Peter.

"Med ett verktyg som Hecos Decking Tool är det smidigt att lägga trallen själv. Trallbräder kan ha allt från 90–150 mm bredd och verktöget är lätt att justera efter bredden"

ROSTFRI SKRUV FÖRLÄNGER LIVSLÄNGDEN

En viktig sak att tänka på när man jobbar med dolt montage är val av skruv, berättar Peter vidare. Heco har skruvar i många olika längder och material, men Peter rekommenderar framför allt Hecos trallskruv Invisible rostfri A4 syrafast. Den är mjukare och inte härdad, därför kan den "hånga med" när trallen torkar och ändrar sig, vilket är naturligt för trätrall.

– Jag rekommenderar alltid rostfri skruv. Särskilt om tralldäcket ska ha en yta större än 25 kvm, då risken är större att däcket rör sig. En billigare träskruv påverkas av den yttre miljön och har en begränsad livslängd, särskilt om du bor vid havet. Skruven är en liten del av den totala kostnaden, så var inte snål där. Var klok och välj rostfri skruv, avslutar Peter.

Dränering: DÄRFÖR MÅSTE HUSETS GRUND TAS OM HAND

Problemen blir uppenbara efter ett kraftigt regn och att det börjar läcka in i källaren. Men fukten kan gömmas i husgrunden tidigare än så. En som vet är Edward Enqvist på Slipp Jobba i Malmö. Hans råd till Villanytts läsare är att inte vänta för länge med kontroll och dränering.

TEXT EVA RYDINGER

nga människor vill stå med vatten upp till knäna. Inte hus heller. Edward Enqvist med sin firma Slipp Jobba har stor vana vid att undersöka och dränera husgrunder och har sett det mesta. Hans uppfattning är att många villaägare väntar alldeles för länge på att åtgärda fukten med dränering.

Anledningen är många gånger okunskap men också för att det är ett omfattande projekt. Hans tips är att dränera innan mögel och växtlighet trasslat sig in i väggar och rör. Särskilt villaägare med hus byggda innan 1980-talet har system som oftast redan är uttjänta och bör vara extra uppmärksamma.

– Många känner inte lukten och man är hemmablind. Du lever i miljön och blir van vid det. Men när färg har släppt på insidan av väggarna och putsen har vittrat, då är det mer än dags, säger Edward med bestämdhet.

PROBLEMATISKT ATT VÄNTA FÖR LÄNGE

Att vänta för länge kan orsaka större problem än vad som är nödvändigt, menar Edward.

Det kan ha gått så långt att det har blivit mögelpåväxt på väggarna och att den unkna lukten har satt sig. Beroende på hur långt det har gått kan det bli onödigt dyrt, om man även måste reparera ytterväggarna.

– Hälsomässigt är det inte heller bra att vänta för länge. Om det blivit mögel på väggarna kan det utveckla sjukdomar. Tänk i stället att en dränering också har sina fördelar. Vi isolerar grunden samtidigt. Du får ett annat inneklimat och en varmare källare, vilket också sparar el. Torrare luft är en energibesparing!

"Ett tips är att mäta väggarnas fuktighet i källaren med en fuktmätare, då får man ett hum om hur illa det är"

VÄXTLIGHET TRIVS DÄR FUKTEN FINNS

Fukt bildas när kall och varm luft möts och detta är en perfekt miljö för växtlighet. Fukten i väggarna gör att armeringsjärn börjar rosta och kan leda till sprickor som gör att mer vatten kan komma in. Det innebär också att rötter kan växa in i sprickor vilket förvärrar situationen. Och även träd söker sig till vatten. Så var extra uppmärksam om du har växtlighet kring huset, tipsar Edward. Går det för långt kan stora rotsystem ta sig in i röret.

– Ett tips är att mäta väggarnas fuktighet i källaren med en fuktmätare, då får man ett hum om hur illa det är. Man kan också gå ner med en kamera, men om det är igenväxt går det inte att komma in med grejerna. Jag har själv en fuktmätare och gör alltid en undersökning först och mäter väggarna. Man ser också om det finns färgsläpp och om puts har börjat släppa.

Edward berättar att det förr i tiden var en vanlig metod med asfaltsbelägg för att hålla fukten borta. Det var kanske en bra tanke, men gör också att asfalten håller kvar fukten i väggarna.

– När man fräser av väggen blir den först vit och sedan mörkgrå när vattnet pressas ut i väggarna. Det går fort, man märker direkt en stor skillnad!

Till sist, hur göra för att hitta en bra hantverkare?

– Fråga efter referenser, det är säkraste vägen till att hitta rätt.

Många fuskar, även firmor som har certifieringar. En dränering höjer värdet på fastigheten, och det är värt att se dräneringen som en klok investering, avslutar Edward.

HECO
SKRUVSPECIALISTEN

Dags att bygga utemiljö? Börja med rätt skruv.

HECO INVISIBLE SKRUV

**Dold infästning,
synligt resultat.**

LÄS VÅR TRALLGUIDE PÅ HECO.SE

Bygg din drömtrall — snyggt och stabilt!

GOLD OF SWEDEN

KOSTNADSFRIA HEMLÅN | 14 DAGAR ÖPPET KÖP | FRI STORLEKSJUSTERING
GOLDOFSWEDEN.COM | +46 33 14 80 00